ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
Факультет туризму та міжнародних комунікацій
Кафедра туризму

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
В.о.декана
факультету туризму та міжнародних комунікацій
_____доц.,к.геогр .н. Габчак Н.Ф
«01» вересня 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МІЖНАРОДНИЙ ТУРИЗМ

Рівень вищої освіти	**Перший(бакалаврський)рівень**
Галузь знань	**24 Сфера обслуговування**
Спеціальність	**242 Туризм і рекреація**
Освітня програма	**Туризм**
Статус дисципліни	**Обов'язкова**
Мова навчання	**Українська**

Ужгород 2026

Робоча програма навчальної дисципліни «**Міжнародний туризм»** для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань **24 Сфера обслуговування** за спеціальністю **242 Туризм і рекреація,** освітньо-професійна програма «Туризм»

Розробник: проф., д.геогр.н. Машіка Г.В. ,завідувач кафедри туризму

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри туризму

протокол № 1 від «28» серпня 2026 р.

В.о. завідувача кафедри _____ проф.,д. геогр.н., Ганна МАШІКА

Схвалено Науково-методичною комісією факультету туризму та міжнародних комунікацій

протокол № 1 від «28 » серпня 2026 р.

Голова науково-методичної комісії _____ проф., д.геогр .н. Ганна МАШІКА.

©Машіка Г.В., 2026 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2026 р.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МІЖНАРОДНИЙ ТУРИЗМ

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td colspan="2">Розподіл годин за навчальним планом</td></tr>
<tr><td>Денна форма навчання</td><td>Заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів ЄКТС –3</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>Загальна кількість годин – 90</td><td>4-й</td><td>-</td></tr>
<tr><td>Кількість модулів – 2</td><td colspan="2">Семестр:</td></tr>
<tr><td rowspan="6">Тижневих годин
для денної форми навчання:

аудиторних –2.6 год
самостійної роботи студента
–46</td><td>7</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції:</td></tr>
<tr><td>24</td><td>-</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні (семінарські):</td></tr>
<tr><td>20</td><td>-</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Вид підсумкового контролю: письмовий</td><td colspan="2">Лабораторні:</td></tr>
<tr><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Форма підсумкового контролю: залік</td><td colspan="2">Самостійна робота:</td></tr>
<tr><td>46</td><td>-</td></tr>
</table>

1. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Міжнародний туризм » є формування теоретичних і прикладних знань, вмінь та практичних навичок студентів у питаннях методології здійснення досліджень світових туристичних потоків, а також теоретичних основ туристичних подорожей, та ознайомлення студентів зособливостями організації міжнародних подорожей, і міжнародними туристичними організаціями, які координують світовий міжнародний туризм.Систематизувати знання про закономірності усіх змін, які відбуваються на політичних та економічних картах світу.

Завдання навчальної дисципліни: розкрити особливості міжнародного туризму як галузі національної економіки, ознайомити із географією туристського попиту, особливостями міжнародного туризму та державного регулюванням туристичної діяльності в світі. комплексне суспільно-географічне порівняння різних країн та регіонів світу.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є закономірності розвитку, організацію та функціонування міжнародного туристичного ринку**,** особливості формування та реалізації туристичного продукту на світовому рівні, механізми регулювання міжнародної туристичної діяльності, а також соціально-економічні, культурні та правові аспекти міжнародних туристичних відносин.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна.

Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов

Загальні компетентності(ЗК)

ЗК2.Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

ЗК7. Здатність працювати в міжнародному контексті

ЗК8. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій

ЗК09. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності)(СК):

СК1. Знання та розуміння предметної області й специфіки професійної діяльності

СК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

СК3. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал регіонів і локальних територій

СК5. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів

СК6. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного)

СК9. Здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах

СК13. Здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації

СК14. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці

СК22. Впроваджувати стратегію зовнішньоекономічної діяльності підприємств туристичної галузі, насамперед в межах транскордонних територій

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Міжнародний туризм» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

- ОК 1.2.12 Основи туризмознавства;
- ОК 1.2.14 Організація екскурсійної діяльності;
- ОК 1.2.11 Основи безпеки в туристичній діяльності;
- ОК 1.2.20 Сучасні різновиди туризму;
- ОК 1.2.13 Організація туристичних подорожей.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньо-професійної програми «Туризм », вивчення навчальної дисципліни «Міжнародний туризм» повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів	ПРН 01
Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук	ПРН 02
Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ	ПРН 03
Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території	ПРН 05
Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття	ПРН 14

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Міжнародний туризм»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Знати основні положення та вимоги національного туристичного законодавства України, міжнародні нормативно-правові акти та стандарти, що регулюють сферу туризму, а також систему міжнародних і національних стандартів з організації та обслуговування туристів; розуміти принципи дії туристичного законодавства та міжнародних угод у сфері туризму, значення правового регулювання та стандартизації для забезпечення якості туристичних послуг, а також взаємозв'язок між національними і міжнародними нормами у туристичній діяльності; вміти застосовувати положення законодавства та стандартів у практичній діяльності туроператора чи турагента, використовувати міжнародні стандарти якості в організації туристичного обслуговування, аналізувати й адаптовувати міжнародні вимоги до конкретних умов туристичної практики в Україні, а також вирішувати практичні завдання з урахуванням правових та нормативних вимог у сфері туризму.	ПРН 01

Знати базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також основні категорії світоглядних і суміжних наук, що формують наукове підґрунтя для розуміння специфіки туристичної сфери.	ПРН 02
Розуміти закономірності функціонування туристичного процесу, роль і завдання суб'єктів ринку туристичних послуг, взаємозв'язок теоретичних положень туризму з практичною діяльністю, а також уміти використовувати набуті знання із суміжних наук для аналізу, планування та організації туристичної діяльності на практиці.	ПРН 02
Знати сутність, зміст та характеристику основних форм і видів туризму, їх класифікаційні ознаки, відмінності та спільні риси; орієнтуватися в сучасній системі поділу туризму за метою, організаційними та просторовими критеріями; володіти термінологічним апаратом, необхідним для опису різноманітних форм туристичної діяльності.	ПРН 03
Розуміти закономірності та особливості поділу туризму за різними критеріями (пізнавальний, рекреаційний, культурно-пізнавальний, лікувально-оздоровчий, спортивний, діловий, екологічний тощо), усвідомлювати їх вплив на структуру та динаміку туристичного ринку, уміти пояснювати взаємозв'язок між формами туризму та розвитком індустрії гостинності, транспортних та інформаційних послуг.	ПРН 03
Уміти застосовувати знання про форми та види туризму у практичній діяльності: аналізувати потреби різних цільових груп туристів, розробляти та адаптовувати туристичні продукти відповідно до виду туризму, здійснювати сегментацію туристичного ринку та прогнозувати попит на окремі форми туристичних послуг, а також приймати обґрунтовані управлінські рішення у сфері туризму з урахуванням специфіки його видів.	ПРН 03
Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території, визначати її природні, історико-культурні та соціально-економічні ресурси, оцінювати рівень їх туристичної привабливості та можливості використання у формуванні конкурентоспроможного туристичного продукту, а також застосовувати методи просторового, статистичного та порівняльного аналізу для прийняття обґрунтованих рішень щодо розвитку туризму на конкретній території.	ПРН 05
Розуміти значення індивідуального та культурного різноманіття у сфері міжнародного туризму, усвідомлювати принципи толерантності, міжкультурної взаємодії та етичної поведінки під час професійної діяльності.	ПРН 14
Уміти проявляти повагу до представників різних культур і традицій у процесі організації та обслуговування туристів, враховувати культурні відмінності при наданні туристичних послуг та сприяти формуванню позитивного іміджу туристичної діяльності.	ПРН 14

4. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: виконання практичних завдань, доповіді на семінарських заняттях, виконання тестових завдань по темі, підготовка есе, модульний і підсумковий семестровий контроль у формі заліку.

Форми (методи) контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: виконання практичних завдань, доповіді на семінарських заняттях, виконання тестових завдань по темі, підготовка есе.

Форма модульного контролю: модульна контрольна робота або тестування.

Форма підсумкового семестрового контролю: залік

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота				**Модульна контрольна робота**	**Сума**
Т1	Т2	Т3	Т4	50	**100**
5	10	15	15		

Т1, Т2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота				**Модульна контрольна робота**	**Сума**
Т5	Т6	Т7	Т8	50	**100**
5	10	15	15		

Т1, Т2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	**Модуль 1**		**Модуль 2**	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні заняття	4	30	4	30
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	1	5	1	5
Доповідь з презентацією	1	10	1	10
Аналітичний звіт	1	20	1	20
Модульна контрольна робота	1	35	1	35
Разом		**100**		**100**

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку засвоєння здобувачами навчального матеріалу. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять визначається робочою навчальною програмою дисципліни. Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність здобувачу виставляються оцінки з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни.

Модульний контроль – це контроль знань здобувачів після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни змістового модуля. Частота проведення цього виду

контролю визначається кількістю змістових модулів протягом навчального семестру.

Оцінювання навчальних досягнень та практичних навичок здобувачів здійснюються за 100 бальною системою. Загальна кількість балів за семестр з навчальної дисципліни складається із середнього арифметичного балу за модулі та балів за поточний контроль.

У разі отримання позитивної підсумкової оцінки за модулі здобувач має право відмовитися від складання екзамену. У такому випадку в заліково-екзаменаційну відомість заноситься загальна підсумкова оцінка. При умові, якщо здобувач хоче покращити підсумкову оцінку за модуль із дисципліни, він має складати екзамен. При цьому результати поточного контролю не враховуються.

Якщо здобувач відвідав менше 50 відсотків занять, то систематичність та активність його роботи оцінюється у 0 балів.

Оцінювання модульних завдань. Після виконання програми змістового модуля у визначений деканатом термін здійснюється поточний модульний контроль у вигляді письмової модульної контрольної роботи або тестування. Якщо з об'єктивних причин здобувач не прийшов на модульний контроль у визначений термін, то він має право з дозволу декана пройти його протягом двох тижнів після виникнення заборгованості.

При оцінюванні модульної контрольної роботи враховується обсяг і правильність виконаних завдань:

а) оцінка “відмінно” ставиться за правильне виконання всіх завдань;

б) оцінка “добре” ставиться за виконання 75 % усіх завдань;

в) оцінка “задовільно” ставиться, якщо правильно виконано більше 50% запропонованих завдань;

г) оцінка “незадовільно” ставиться, якщо завдань виконано менше від 50 %.

Неявка на модульну контрольну роботу – 0 балів.

Ці оцінки трансформуються в рейтингові бали у такий спосіб:

“5” – 41-50 балів;

“4” – 31-40 балів;

“3” – 21-30 балів;

“2” – 1-20 балів.

Неявка на МКР – 0 балів.

Критерії оцінювання підсумкового контролю

Залік – це форма підсумкового контролю засвоєння здобувачем теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни за семестр, що проводиться як контрольний захід під час екзаменаційної сесії.

Відмітка про екзамен у національній шкалі та оцінка в шкалі ЄКТС виставляється на підставі семестрового рейтингового бала здобувача за дисципліну таким чином.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю
Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 – 100	**A**	відмінно	зараховано
82-89	**B**	добре	
74-81	**C**		
64-73	**D**	задовільно	
60-63	**E**		
35-59	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	**F**	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

До підсумкового (семестрового) контролю з навчальної дисципліни не допускаються здобувачі, які не виконали умови договору про навчання та усі види обов'язкових робіт (практичних завдань, індивідуальних, презентацій, рефератів, тощо), передбачених робочою програмою, а також підсумкова модульна оцінка яких становить менше 35 балів. Відповідальний працівник деканату у відомості проти прізвища такого здобувача робить позначку «недопущений».

Критерій оцінювання підсумкового контролю з дисципліни

- **«відмінно» (90-100 балів, A)** заслуговує здобувач, який виявив всебічне і глибоке знання програмового матеріалу, вміння вільно виконувати завдання, передбачені програмою, засвоїв основну і ознайомився з додатковою літературою, розуміє взаємозв'язок головних понять дисципліни та їх значення для майбутньої професії;
- **«добре» (82-89 балів, B)** заслуговує здобувач, який виявив повне знання програмного матеріалу, успішно виконує передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу рекомендовану програмою, виявив систематичний характер знань з дисциплін і здатний до самостійного доповнення, але під час відповіді допустив деякі неточності;
- **«добре» (74-81 бал, C)** заслуговує здобувач, що виявив не цілком повне знання програмного матеріалу, не завжди успішно виконує передбачені програмою завдання, частково засвоїв основну літературу, рекомендовану програмою, виявив не систематичний характер знань з дисциплін і не завжди здатний до їх самостійного доповнення і під час відповіді допускає деякі неточності;
- **«задовільно» (64-73 бали, D**) заслуговує здобувач, що виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої роботи за професією, вміє виконувати завдання, передбачені програмою, знайомий з основною рекомендованою літературою. Як правило, дана оцінка виставляється здобувачам, що допустили помилки у відповіді на заліку, але які володіють необхідними знаннями для їх усунення за допомогою викладача;
- **«задовільно» (60-63 балів, E)** заслуговує здобувач, що виявив часткове знання основного програмового матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої роботи за професією, не завжди вміє виконувати завдання, передбачені програмою, знайомий лише частково з основною рекомендованою літературою. Як правило, дана оцінка виставляється здобувачам, що допустили грубі помилки у відповіді на заліку, але які частково володіють необхідними знаннями для їх усунення за допомогою викладача.
- **«незадовільно» (35-59 балів, FX)** виставляється здобувачу, який виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.
- **«незадовільно» (0-34 балів, F)** виставляється здобувачу коли протягом семестру він допустив грубі помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА ГЕОГРАФІЯ КРАЇН СВІТУ ТА ТУРИСТИЧНІ РЕГІОНИ
5.1. Зміст навчальної дисципліни
Модуль 1. «Теоретичні аспекти міжнародного туризму»

Тема 1. Міжнародний туризм як соціально- економічне явище
Поняття про міжнародний туризм. Основні чинники та етапи розвитку туристичної галузі. Фактори впливу на розвиток міжнародного туризму. Соціально-економічна роль туризму в розвитку національної економіки.Соціальна значущість туризму – забезпечення зайнятості; гуманітарне значення
туризму.

Тема 2. Становлення сучасних форм розвитку міжнародного туризму в країнах світу.
Передісторія туризму. Основні мотиви подорожей у Стародавньому світі та Середньовічній Європі. Елітарний туризм Нового часу. Технологічні та економічні передумови зародження масового туризму. Перші організовані туристичні подорожі.

Тема 3. Статистика міжнародного туризму
Цілі і завдання туристичної статистики. Основні розділи статистики міжнародного туризму. Показники, що характеризують туристичні потоки.Фактори впливу на величину і структуру витрат туристів під час подорожі.Методи статистичних спостережень через звітність: облік на кордоні та реєстрація прибуттів в засобах розміщення. Транспортна статистика.Показники динаміки кількості туристичних прибуттів та доходів від міжнародного туризму. Середньорічні темпи зростання світових туристичних потоків. Країни-лідери за відвідуваністю, надходженнями від туризму і витратами на туризм у світі та Європі. Кількісні оцінки перспектив розвитку міжнародного туризму.

Тема 4. Безпека, ризики та туристичні формальності у міжнародному туризмі
Види формальностей у міжнародному туризмі. Державне регулювання туристичних формальностей. Поліцейські формальності. Паспортні формальності. Візові формальності. Туристична віза. Митні формальності.Валютний контроль. Оформлення закордонного паспорта в Україні. Медико-санітарні формальності. Формальності безпеки. Медичне страхування туристів.Майнове страхування туристів. Страхування цивільної відповідальності.Безпека в туризмі.

Змістовий модуль 2. « Державне регулювання міжнародного туризму»

Тема 5. Сутність та класифікаційні ознаки міжнародноготуристичного ринку
Економічне та географічне визначення поняття міжнародного туристичного ринку. Класифікація міжнародних туристичних ринків за цілями подорожей. Туризм з метою відпочинку і розваг. Структура міжнародного ринку ділового туризму. Характеристика релігійного туризму. Лікувально-оздоровчий туризм. Типи курортів. Туристичне районування світу. Склад країн Європейського, Американського, Азіатсько-Тихоокеанського, Африканського,Близькосхідного та Південноазіатського туристичних регіонів. Аналіз динаміки міжрегіональних туристичних потоків. Основні рецептивні та генеруючі країни для туристичних макрорегіонів. Проблеми сегментування міжнародного ринку туристичних послуг. Вікові групи подорожуючих (класифікація ВТО). Загальні та специфічні мотиви туристичних поїздок. Сучасні тенденції у туристичному попиті, та його соціально-економічні модифікації.

Тема 6. Державне регулювання світової туристичної діяльності
Цілі та завдання міжнародного співробітництва в галузі туризму.Інструменти регулювання міжнародної туристичної діяльності. Правове регулювання міжнародного туристичного бізнесу. Міжнародні туристичні заходи. Форми організації державного регулювання туристичної сфери в країнах світу. Сертифікація, стандартизація, ліцензування. Податкове регулювання міжнародного туризму. Механізми підтримки розвитку міжнародного туризму. Ключові урядові функції в галузі управління та контролю за розвитком туризму.

Тема 7. Міжнародні туристичні організації Класифікація туристичних організацій.
Міжнародні туристичні організації та напрямки їх діяльності. Регіональні туристичні організації та їх роль у розвитку світового туризму. Національні туристичні організації та їх роль у розвитку міжнародного та внутрішнього туризму. Роль ЮНВТО у міжнародному туристичному співробітництві.Двостороння та багатостороння співпраця в міжнародному туризмі. Історія створення Всесвітньої туристичної організації. Структура управління ЮН ВТО:генеральна асамблея, виконавча рада, секретаріат. Функції регіональних комісій ВТО. Основні напрями діяльності ЮНВТО та механізм забезпечення фінансування її бюджетних витрат. Характеристика діяльності найбільших всесвітніх та європейських туристичних організацій. Норми міжнародного туристичного права.

Тема 8. Стан та перспективи розвитку міжнародного туризму в Україні в умовах воєнного стану.
Туристичний потенціал України. Фактори впливу на формування в'їзних туристичних потоків. Режим державного контролю. Центри міжнародного туризму в Україні. Перспективи розвитку основних видів туризму в Україні.Система міждержавних угод і домовленостей. Пріоритетні заходи державної політики щодо стимулювання іноземного туристичного потоку в Україну. Напрями подальшого розвитку вітчизняного ринку міжнародного туризму.Міжнародний туризм як засіб інтеграції України у європейський та світовий простір.

5.2. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	усього	У тому числі			усього	У тому числі		
		лекції	практичні (лабораторні)	самостійна робота		лекції	практичні (лабораторні)	самостійна робота
5-й семестр								
МОДУЛЬ 1. **Теоретичні аспекти міжнародного туризму**								
Тема 1. Міжнародний туризм як соціально- економічне явище	9	2	2	5	–	–	–	–
Тема 2. Становлення сучасних форм розвитку міжнародного туризму в країнах світу**.**	11	2	2	5	–	–	–	–
Тема 3. Статистика міжнародного туризму	12	2	2	8	–	–	–	–
Тема 4. Безпека, ризики та туристичні формальності у міжнародному туризмі	11	4	2	7	–	–	–	–
Модульна контрольна робота	2		2		–	–	–	–
Разом за модуль	45	10	10	25	–	–	–	–
МОДУЛЬ № 2 **Державне регулювання міжнародного туризму**								
Тема 5. Сутність та класифікаційні ознаки міжнародноготуристичного ринку	9	2	2	5	–	–	–	–
Тема 6. Державне регулювання світової туристичної діяльності	11	4	2	5	–	–	–	–
Тема 7. Міжнародні туристичні організації Класифікація туристичних організацій.	12	4	2	6	–	–	–	–
Тема 8. Стан та перспективи розвитку міжнародного туризму в Україні в умовах воєнного стану.	11	4	2	5	–	–	–	–
Модульна контрольна робота	2		2		–	–	–	–
Разом за модуль	45	14	10	25	–	–	–	–
Разом за семестр	90	24	20	46	–	–	–	–

5.3. Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Міжнародний туризм як соціально- економічне явище	2	–
2	Становлення сучасних форм розвитку міжнародного туризму в країнах світу**.**	2	–
3	Статистика міжнародного туризму	2	–
4	Безпека, ризики та туристичні формальності у міжнародному туризмі	2	–
	Модульний контроль №1	2	–
5	Сутність та класифікаційні ознаки міжнародного туристичного ринку	2	–
6	Державне регулювання світової туристичної діяльності	2	–
7	Міжнародні туристичні організації Класифікація туристичних організацій.	2	–
8	Стан та перспективи розвитку міжнародного туризму в Україні в умовах воєнного стану.	2	–
	Модульний контроль №2	2	–
	Разом	20	–

5.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Міжнародний туризм як соціально- економічне явище	5	–
2	Становлення сучасних форм розвитку міжнародного туризму в країнах світу**.**	5	–
3	Статистика міжнародного туризму	8	–
4	Безпека, ризики та туристичні формальності у міжнародному туризмі	7	–
5	Сутність та класифікаційні ознаки міжнародного туристичного ринку	5	–
6	Державне регулювання світової туристичної діяльності	5	–
7	Міжнародні туристичні організації Класифікація туристичних організацій.	6	–
8	Стан та перспективи розвитку міжнародного туризму в Україні в умовах воєнного стану.	5	–
	Разом	46	–

5.5. Рекомендації щодо написання та оформлення рефератів

Підготовка реферату – один із перших видів дослідницької роботи здобувачів, що використовується у вищій школі. Даний вид роботи сприяє розвитку у здобувачів нахилу до пошукової, дослідницької діяльності та до творчого розв'язання навчально-виховних завдань освітнього закладу.

Реферат (від. лат. *refero* – повідомляю, доповідаю) – це стислий виклад у письмовому вигляді наукової літератури з теми, вчення, змісту книги тощо. Реферат також передбачає наявність доповіді на дану тему, що включає огляд наукових та інших джерел з обраної теми або виклад змісту пошукової роботи. Важливо зазначити, що у рефераті необхідно не лише висвітлити відповідну інформацію, а й показати своє ставлення до неї. Реферат демонструє ерудицію дослідника, його вміння самостійно аналізувати, систематизувати, класифікувати й узагальнювати суттєву наукову інформацію.

Обсяг реферату визначається специфікою теми і змістом матеріалу, кількістю відомостей, їх науковою цінністю або практичним значенням. Рекомендований обсяг становить 10-20 сторінок друкованого тексту.

Процес підготовки реферату має містити в собі наступні етапи:

- ✓ Вибір теми.
- ✓ Вивчення спеціальної літератури за темою реферату.
- ✓ Складання плану.
- ✓ Добір і вивчення додаткових джерел та інформації з обраної теми.
- ✓ Добір практичного та статистичного матеріалу.
- ✓ Опрацювання зібраного матеріалу.
- ✓ Безпосереднє написання тексту реферату.
- ✓ Формулювання висновків.
- ✓ Оформлення реферату і списку джерел інформації.
- ✓ Самокритична оцінка змісту і виправлення помилок.
- ✓ Підготовка тез або доповіді до захисту реферату.
- ✓ Захист реферату (під час семінарського заняття, на студентській конференції та ін.).

Тему реферату здобувач вибирає у відповідності до рекомендацій викладача або ж самостійно, відповідно власного рівня підготовленості та здібностей, а також маючи на увазі перспективу подальшого використання реферату для написання курсових та підсумкових кваліфікаційних робіт. Вибір теми реферату здобувач повинен узгоджувати з викладачем.

Структура реферату вищого навчального закладу повинна складатися з таких частин:

- ✓ Титульна сторінка
- ✓ План
- ✓ Вступ
- ✓ Основна частина, яка складається з розділів, пунктів та підпунктів
- ✓ Висновки
- ✓ Список використаних джерел
- ✓ Додатки (за необхідності)

У вступі обґрунтовуються актуальність теми, її особливості, значущість з огляду на потреби суспільства та розвиток конкретної галузі науки або практичної діяльності.

В основній частині здійснюється огляд основних теоретичних та експериментальних досліджень з теми, зазначається, хто з учених вивчав дану проблему, які ідеї висловлював. Визначаються сутність проблеми, основні чинники, що зумовлюють розвиток явища або процесу, що вивчається, наводиться перелік основних змістовних аспектів проблеми, які розглядалися вченими. Визначаються недостатньо досліджені питання, з'ясовуються причини їх слабкого висвітлення.

Наступний етап передбачає поглиблений аналіз сучасного стану процесу або явища, тлумачення основних поглядів і позицій щодо проблеми, висвітлюються власні судження та думки відносно перспектив розвитку проблеми.

У висновках надаються узагальнені ідеї, думки, оцінки, пропозиції автора.

До списку використаних джерел включають публікації, звертаючи особливу увагу на публікації за останні 5-10 років, Інтернет-ресурси. Кількість використаних джерел у списку повинна становити не менше 10 праць, які оформлені відповідно до сучасних вимог оформлення бібліографії.

У додатках за необхідності наводяться формули, таблиці, схеми, якщо вони суттєво полегшують розуміння роботи.

Оцінюють реферат, спираючись на наступні критерії:

- відповідність теми змісту реферату;
- глибина і повнота розкриття теми;
- логіка викладення матеріалу;
- термінологічна чіткість;
- рівень навичок самостійної роботи з науковою літературою та вміння її критично аналізувати;
- власне бачення проблеми автором, самостійний, творчий характер роботи;
- правильне оформлення реферату і списку використаних джерел;
- урахувати уміння автора відібрати найсуттєвіший матеріал для короткого виступу;
- якість презентації результатів реферативного дослідження.

ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ

1. Поняття та історія розвитку туризму
2. Мотиви подорожей та класифікація туризму. Особливості міжнародного туризму
3. Соціально-економічна роль міжнародного туризму
4. Фактори розвитку міжнародного туризму
5. Витрати міжнародного туризму
6. Взаємодія туризму та міжнародної співпраці
7. Двостороння співпраця у сфері міжнародного туризму
8. Багатостороння співпраця у сфері міжнародного туризму
9. Основні міжнародні і регіональні туристичні організації
10. Поняття, особливості та місткість ринку міжнародного туризму
11. Дослідження та кон'юнктура туристичного ринку
12. Світовий і регіональні ринки міжнародного туризму
13. Методи вивчення туристичного попиту
14. Сегментація попиту на послуги туризму
15. Географічні фактори розвитку міжнародного туризму
16. Географія світових туристських потоків
17. Особливості та географія туризму із метою відпочинку і розваг
18. Спортивний туризм
19. Діловий туризм
20. Поняття, особливості та структура індустрії міжнародного туризму
21. Туризм і транспортні системи
22. Заклади розміщення туристів
23. Підприємства харчування
24. Туроператори і турагенти
25. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.
26. Поняття та сутність туристичних ресурсів.
27. Класифікації туристичних ресурсів.
28. Природно-кліматичні туристичні ресурси.
29. Історико-культурні туристичні ресурси.
30. Соціально-економічні туристичні ресурси.
31. Принципи та проблеми економіки туріндустрії.
32. Обмежувальні фактори туризму.
33. Витрати в міжнародному туризмі.
34. Туристичний продукт.
35. Туристичне споживання.
36. Поняття та концепція статистики міжнародного туризму.

37. Основні статистичні одиниці туризму.
38. Статистика туристських потоків.
39. Статистика туристичних доходів і витрат.
40. Поняття і сутність менеджменту в туризмі.
41. Особливості менеджменту в туризмі.
42. Структура, напрями й види менеджменту.
43. Функції менеджменту в міжнародному туризмі.
44. Особливості маркетингу міжнародного туризму.
45. Підстави застосування маркетингу в туризмі.
46. Елементи та основні інструменти маркетингу в міжнародному
47. Аналіз ринку міжнародного туризму.
48. Фінансовий менеджмент туристичної фірми.
49. Ресурси Інтернет у сфері готельного бізнесу й туризму.
50. Міжнародні стандарти якості готельних й туристичних послуг.
51. Сутність і методи реалізації продуктів туристичного та готельного бізнесу.
52. Сучасні інформаційні технології туристичних фірм. Інновації в управлінні туристичними та готельними підприємствами.
53. Міжнародні туристичні виставки.
54. Сучасні джерела туристичної інформації.
55. Особливості пропозиції по сегментах туристичної індустрії.
56. Специфіка виконання міжнародного контракту щодо надання туристичних послуг.
57. Основні закономірності формування міжнародних туристичних потоків.
58. Страхування в міжнародному туризмі.
59. Готельне господарство України. .
60. Туристичний ваучер.
61. Міжнародні інформаційні джерела підтримки праці менеджера туристичної фірми чи готелю.
62. Демографічні чинники розвитку міжнародного туризму.
63. Географічні чинники розвитку міжнародного туризму.
64. Статистика міжнародних туристських потоків.
65. Економічне значення міжнародного туризму.
66. Матеріально-технічна база сучасного туризму.
67. Сучасний стан міжнародної туристичної діяльності.
68. Туроператорська діяльність.
69. Турагентська діяльність.
70. Роль і місце турагента в реалізації туристичного продукту.
71. Роль туроператора у формуванні ринку туристичних послуг та створенні сучасного турпродукту.
72. Основні туристичні регіони світу.
73. Міжнародні туристичні потоки в країнах Африки.
74. Загальні тенденції розвитку міжнародного туризму.
75. Основні чинники туристичної привабливості Європи.

6. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

-технічні засоби навчання**:** мультимедійне обладнання, ноутбук
-програмне забезпечення: MS Windows, доступ до Інтернет
-програмне забезпечення :система дистанційного навчання Moodle
-політична карта світу, тематичні карти та картосхеми України та ін.

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Божидарнік Т. В. Міжнародний туризм: навч. посіб./ Т. В. Божидарнік,Н. В. Божидарнік, Л. В. Савош та ін., – К.: «Центр учбової літератури». 2012.312 с.
2. Головня О. М., Ставська Ю. В. Міжнародний туризм. : навч. посіб.Вінниця: Друк, 2020. 313 с. Рек. до друку ВР ВНАУ (протокол№ 13 від 26 черв. 2020)., 2020.
3. Корж Н. В., Басюк Д. І. Управління туристичними дестинаціями:підручник / Н. В. Корж, Д. І. Басюк. – Вінниця: «ПП«ТД Едельвейс і К».2017. 322 с.
4. Кізюн Алла Григорівна. Аналітичний огляд глобальних туристичнорекреаційних ресурсів та їх вплив на розвиток міжнародного туризму. Академічні візії, 2023, 17.
5. Перегуда Ю.А.,Кривоберець М.М.,Башинська М.І.Туристичні кластери як інструмент регіонального розвитку в рамках дисципліни "Туризмологія".*№ 8(36) (2024): Наукові інновації та передові технології.* С.911-924
6. Trusova, N.V., Cherniavska, T.A., Pasieka, S.R., Hranovska, V.Hr.,Prystemskyi, O.S., Demko, V.S. (2020). Innovative clustering of the region in the context of increasing competitive positions of the enterprises of the tourist-recreational destination. GeoJournal of Tourism and Geosite, 33(3), 1126-1134.
7. Trusova, N.V., Tanklevska, N.S., Cherniavska, T.A., Prystemskyi, O.S.,Yeremenko, D.V., Demko, V.S. (2020). Financial Provision of Investment Activities of the Subjects of the World Industry of Tourist Services. Journal of Environmental Management and Tourism, 4(44), 890-902.

Допоміжна література

1. Алієна-Барановска В.М. Міжнародний туризм: навчальний посібник-довідник / В.М. Алієна-Барановська, І. І. Дахно. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 344 с. 2
2. Божидарник Т. Міжнародний туризм / Т. Божидарник: Підручник. –К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 312 с.
3. Великочий В.С., Дутчак О.І., Шикеринець В.В. Міжнародний туризм /Навчальний посібник для студентів спеціальності «Туризмознавство». -ІваноФранківськ: Видавець Кушнір Г.М., 2015. - 254 с.
4. Кифяк В.Ф. Організація туризму: навчальний посібник В.Ф. Кифяк; В.Ф. Кияк. – Чернівці: Книги – ХХІ, 2008. – 344 с.
5. Можливості та розвиток сучасного туризму: світовий та національний досвід: монографія / за заг. ред. В.М. Зайцевої. – Запоріжжя: ЛІПС, 2015. –275 с.
6. Міжнародний туризм : навчальний посібник для студентів спеціальностей «Туризмознавство», «Міжнародні економічні відносини» / С.О. Юрченко, О. Є. Юрченко. - Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. - 328 с.
7. Roman Primush, Yaroslav Chmyr, Maxym Kravtsov, Yuliia Perehuda, and Andrii Koniushkov. Information Wars: Historical and Comparative Analysis,Specifics and Factors of Actualization in the Modern World . National Security Drivers of Ukraine Information Technology, Strategic Communication, and Legitimacy. 2023. P. 259 -273
8. Serhii Arefiev, Iryna Zhyhlei, Yuliia Pereguda, Nataliia Kryvokulska,Mariya Lushchyk. The use of Digital Technologies to Ensure Environmental SafetyintheContext of the Green Economy Development. REVISTA DE LA UNIVERSIDAD DEL ZULIA. 3ª época. Año 15, N° 42, 2024Serhii Arefiev et al //The use of Digital Technologies to Ensure Environmental Safety…353-369DOI: https://doi.org/10.46925//rdluz.42.20
9. Гуцол А. В., Тодьєрішко Е. В., Шафранова К. В., Перегуда Ю. А.Системні трансформації менеджменту якості у сфері туризму і готельного бізнесу в умовах воєнного стану. Інвестиції: практика та досвід. 2022. №18/2022. С. 68–73. URL:https://nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/576/583

Інформаційні ресурси

1. European Journal of Tourism Research SJR: 0.308
2. Geojournal of Tourism and Geosites SJR: 0.232
3. Information Technology and Tourism SJR: 0.731
4. International Journal of Culture, Tourism, and Hospitality Research SJR:0.466
5. International Journal of Tourism Anthropology SJR: 0.139
6. International Journal of Tourism Research SJR: 1.032
7. www.tourism.gov.ua
8. http://www.ukraine.online.com.ua
9. http://www.tour.com.ua
10. www.unwto.org

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма перезатверджена на 20____/ 20____н.р. без змін; зі змінами (Додаток _)
(потрібне підкреслити)
протокол № ____від «____»_____20 ____р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20____/ 20____н.р. без змін; зі змінами (Додаток _)
(потрібне підкреслити)
протокол № ____від «____»_____20 ____р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20____/ 20____н.р. без змін; зі змінами (Додаток _)
(потрібне підкреслити)
протокол № ____від «____»_____20 ____р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20____/ 20____н.р. без змін; зі змінами (Додаток _)
(потрібне підкреслити)
протокол № ____від «____»_____20 ____р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)